

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 1. november 2021
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Mikkel Holt Christensen
Sagsnr.: 2021-0030-6278
Dok.: 2049832

Endelig besvarelse af spørgsmål nr. 1320 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 1320 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 30. juni 2021. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Nick Hækkerup

/

Mette Johansen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1320 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren kommentere artiklen "Justitsminister afkræves løsning på morfin-finten" fra Elbo Bladet den 30. juni 2021, herunder forslaget om at hæve straffniveauet for salg af morfin og nedsætte en task-force til bekæmpelse af morfin-salg?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der bl.a. har oplyst følgende:

”1. Overtrædelse af lov om euforiserende stoffer eller bekendtgørelsen om euforiserende stoffer straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år. Ved udmåling af straffen skal der lægges vægt på skadevirkningerne af det pågældende stof, jf. § 3, stk. 1, 1. og 2. pkt., i lov om euforiserende stoffer.

Efter straffelovens § 191, stk. 1, kan straffen stige til fængsel indtil 10 år, hvis der overdrages euforiserende stoffer til et større antal personer eller mod betydeligt vederlag eller under andre særligt skærpende omstændigheder (1. pkt.). Angår overdragelsen en betydelig mængde særligt farligt eller skadeligt stof, eller har overdragelsen af et sådant stof i øvrigt haft en særligt farlig karakter, kan straffen stige til fængsel i 16 år (2. pkt.).

På samme måde straffes efter straffelovens § 191, stk. 2, den, der i strid med lovgivningen om euforiserende stoffer indfører, udfører, køber, udleverer, modtager, fremstiller, forarbejder eller besidder sådanne stoffer med forsæt til at overdrage dem.

Straffelovens § 191 blev indført i 1969 og er blevet ændret flere gange siden, senest ved lov nr. 218 af 31. marts 2004 (Ændring af strafferammer og bestemmelser om straffastsættelse m.v.), hvor strafmaksimum for overtrædelse af § 191, stk. 1, 1. pkt., blev hævet fra 6 til 10 års fængsel, mens strafmaksimum for overtrædelse af § 191, stk. 1, 2. pkt., blev hævet fra 10 til 16 års fængsel.

2. Rigsadvokaten har i Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om narkotika fastsat nærmere retningslinjer for anklagemyndighedens behandling af sager om overtrædelse af lov om euforiserende stoffer og straffelovens § 191. Det fremgår bl.a. af afsnittets pkt. 5.3, at overdragelse eller besiddelse med henblik på videreoverdragelse af euforiserende stoffer som altovervejende hovedregel straffes med frihedsstraf.

I forhold til afgrænsningen mellem lov om euforiserende stoffer og straffelovens § 191 fremgår det endvidere af afsnittets pkt. 4.2, at tiltale i almindelighed bør rejses efter straffelovens § 191 ved salg, indsmugling og besiddelse med henblik på videreoverdragelse mv. af følgende mængder eller derover, som er udgangspunkter angivet af Rigsadvokaten svarende til retspraksis:

Hash og cannabisolie	Ca. 10 kg
Marihuana	Ca. 10-15 kg
Khat	Ca. 500 kg
Råopium	Ca. 500 g
Morfinbase	Ca. 100 g
Heroin	Ca. 25 g
Kokain	Ca. 25 g
Amfetamin	Ca. 50 g
Ecstasy	Ca. 150-200 tabletter
Centralstimulerende piller	Ca. 5.000 stk.
Stimulerende lægemidler	Ca. 5.000 stk.
Beroligende lægemidler	Ca. 5.000 stk.
Smertestillende lægemidler	Ca. 3.000 stk.

Der vil i forhold til morfin således som udgangspunkt skulle rejses tiltale efter straffelovens § 191, når der er tale om salg, indsmugling og besiddelse med henblik på videreoverdragelse mv. af ca. 100 gram morfinbase. Er der tale om andre morfinpræparater, vil grænsen som udgangspunkt gå ved de ca. 3.000 stk. eller derover, der er anført i forhold til smertestillende lægemidler. Der kan efter sagens konkrete omstændigheder dog ske fravigelse af de angivne grænser både i op- og nedadgående retning.

3. Straffen ved overtrædelse af narkotikalogivningen fastsættes – som det er tilfældet i andre straffesager – på baggrund af en samlet vurdering af sagens konkrete omstændigheder, jf. også straffelovens §§ 80-82. I sager om overtrædelse af narkotikalogivningen har navnlig stoffets art betydning for straffastsættelsen, således at de højeste straffe idømmes for de særligt farlige og skadelige stoffer. Det fremgår af forarbejderne til en af ændringslovene til lov om euforiserende stoffer (lov nr. 1054 af 11. december 1996 om strafskærpelse ved gentagen handel med hårde stoffer), at bl.a. heroin, kokain, amfetamin og ecstasy henregnes til de særligt farlige eller skadelige stoffer, mens hash ikke henregnes til denne gruppe stoffer, jf. Folketingstidende 1996-97, tillæg A, s. 1010.

4. Det skal endelig bemærkes, at Rigsadvokaten ikke i øvrigt har fastsat retningslinjer for strafpåstande for besiddelse af morfinpræparater med henblik på videreoverdragelse. Det skal bl.a. ses

i lyset af, at morfinpræparater kan være forskelligartede, herunder i forhold til virkning, koncentration og skadelige egenskaber/farlighed.

Strafudmålingen i sager om besiddelse af morfinpræparater med henblik på videreoverdragelse vil således typisk ske med udgangspunkt i en retskemisk erklæring, der belyser præparatets konkrete egenskaber og farlighed. Erklæringen kan i fornødent omfang forelægges for Retslægerådet.

Som eksempel kan nævnes Østre Landsrets dom af 11. maj 2016 offentlig i Ugeskrift for Retsvæsen, side 3136, der vedrørte indførsel af ca. 3.300 tabletter af mærket Subutex 8 mg indeholdende det aktive stof buprenorphin. I denne sag udtalte Retslægerådet vedrørende præparatets skadelige egenskaber/farlighed, at buprenorphin har en risikoprofil i stil med andre opioider, f.eks. morfin, heroin, methadon og ketobemidon, der er indholdsstoffet i ketogan. I sagen blev to tiltalte idømt 10 måneders fængsel for indførsel af ca. 3.300 tabletter af mærket Subutex 8 mg, og begge blev udvist af Danmark med et indrejseforbud i 6 år.”

Justitsministeriet har endvidere indhentet en udtalelse fra Rigspolitiet, der bl.a. har oplyst følgende:

”Rigspolitiet kan indledningsvis oplyse, at bekæmpelse af ulovligt salg af receptpligtig medicin ikke adskiller sig fra sager om salg af narkotika. Narkotikaområdet er generelt et prioriteret område. De fleste politikredse har specialpatruljer, der har et godt kendskab til narkotika- og misbrugsmiljøet. Patruljerne foretager som led i indsatsen mod salg af narkotika samt ulovligt salg af receptpligtig medicin opsøgende arbejde i miljøet, følger op på kildeoplysninger og modtager oplysninger fra borgerne. Dette fører til hyppige beslaglæggelser af både narkotika og receptpligtig medicin. Sager af mere omfattende og grov karakter overdrages til efterforskningsenheden i den enkelte politikreds.

Rigspolitiet kan oplyse, at det med hensyn til ulovligt salg af medicinske præparater er Rigspolitiets vurdering, at både originale medicinske præparater samt illegalt fremstillet kopimedicin sælges ulovligt på det illegale marked. Originale medicinske præparater kan ende på det illegale marked ved, at patienter, som lovligt har indkøbt medicinske præparater på baggrund af en recept, videresælger medicinen. Endvidere kan både originale præparater og illegalt fremstillet kopimedicin medbringes fra udlandet, handles på internettet eller fremsendes til Danmark fra udlandet. Rigspolitiet er bekendt med, at illegalt fremstillet kopimedicin kan fremstå i samme navn, udseende og form som

original medicin, men indholdsstoffet kan vise sig at være et andet, og indtag heraf kan derfor være livsfarligt.

Københavns Politi har oplyst, at det på baggrund af oplysninger fra den Operative Specialafdeling, som foretager en særlig indsats mod narkotikahandel, herunder handel med receptpligtig medicin på gadeplan, er politikredsens skønsmæssige vurdering, at der årligt foretages et stort antal sigtelser for handel med receptpligtig medicin.”

Jeg kan henholde mig til ovenstående udtalelser fra Rigsadvokaten og Rigspolitiet og kan desuden henvise min tidligere besvarelse af 30. marts 2021 af spørgsmål nr. 781 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg vedrørende bl.a. generelle tiltag for at standse specielt ulovlig handel med receptpligtig medicin.

Jeg er tilfreds med, at narkotikaområdet, herunder også bekæmpelse af ulovligt salg af morfin og anden receptpligtig medicin, er et prioriteret område hos myndighederne, og at der skønsmæssigt sker et stort antal sigtelser årligt. Jeg ser derfor umiddelbart ikke et behov for at nedsætte en særlig taskforce i politiet til disse sager.

For så vidt angår straffniveauet i sager på narkotikaområdet kan det oplyses, at Justitsministeriet i samarbejde med Rigsadvokaten og med inddragelse af Sundhedsministeriet vil gennemføre et eftersyn af praksis på området og se nærmere på, om der er behov for at justere straffniveauerne, herunder afgrænsningen mellem lov om euforiserende stoffer og straffelovens § 191.